

Dotazník pro vyučující zeměpisu (geografie) na gymnáziích (gymnázia čtyřletá a vyšší ročníky gymnázií osmiletých)

A. Údaje o vyučujícím

1. Pohlaví:

muž

žena

2. Věková kategorie:

a) do 30 let

b) 30-39 let

c) 40 – 49 let

d) 50-59 let

e) 60 let a více

3. Délka pedagogické praxe:

a) 0-5 let

b) 6-10 let

c) 11-15 let

d) 16-20 let

e) 21-25 let

f) 26 let a více

4. Máte zkušenosti i s výukou na jiném typu školy (z jiných vzdělávacích oborů než jsou gymnaziální obory):

a) ano

b) ne

Pokud jste v otázce č. 4 odpověděli "ano", uveďte na kterém:

Vaše odpověď

5. Vyučujete zeměpis (geografii):

- a) aprobovaně
- b) neaprobovaně

6. Jakou VŠ a jaký obor jste absolvoval:

Vysoká škola:

Vaše odpověď

Fakulta:

Vaše odpověď

Obor:

Vaše odpověď

Rok absolutoria:

Vaše odpověď

7. Počet předmětů, pro něž máte aprobaci:

- a) jeden
- b) dva
- c) tři
- d) více než tři

8. Celkový počet předmětů, které vyučujete (aprobovaně i neaprobovaně):

- a) jeden
- b) dva
- c) tři
- d) více než tři

9. Uveďte kraj, ve kterém se nachází škola, na které vyučujete:

- a) Hlavní město Praha
- b) Jihočeský
- c) Jihomoravský
- d) Karlovarský
- e) Kraj Vysočina
- f) Královéhradecký
- g) Liberecký
- h) Moravskoslezský
- i) Olomoucký
- j) Pardubický
- k) Plzeňský
- l) Středočeský
- m) Ústecký
- n) Zlínský

B. Výuka zeměpisu na vaší škole – čtyřleté gymnázium

10. Prosím uveďte, ve kterých ročnících čtyřletého gymnázia (I. – IV. ročník) se na vaší škole vyučuje předmět zeměpis (vyjma semináře ze zeměpisu či zeměpisu volitelného), jaká je hodinová dotace zeměpisu v jednotlivých ročnících, počet integrovaných hodin geologie do zeměpisu, zda je podle Vašeho názoru tato hodinová dotace dostačující a navrhnete optimální celkový počet hodin zeměpisu pro období středoškolského studia.

Uveďte počet vyučovacích hodin zeměpisu (bez integrovaných hodin geologie) - I. ročník.

- 0
- 1
- 2
- 3
- 4

Uveďte počet vyučovacích hodin zeměpisu (bez integrovaných hodin geologie) - II. ročník.

0

1

2

3

4

Uveďte počet vyučovacích hodin zeměpisu (bez integrovaných hodin geologie) - III. ročník.

0

1

2

3

4

Uveďte počet vyučovacích hodin zeměpisu (bez integrovaných hodin geologie) - IV. ročník.

0

1

2

3

4

Uveďte počet hodin geologie integrovaných do zeměpisu v jednotlivých ročnících - I. ročník.

0

1

2

3

4

Uveďte počet hodin geologie integrovaných do zeměpisu v jednotlivých ročnících - II. ročník.

0

1

2

3

4

Uveďte počet hodin geologie integrovaných do zeměpisu v jednotlivých ročnících - III. ročník.

0

1

2

3

4

Uveďte počet hodin geologie integrovaných do zeměpisu v jednotlivých ročnících - IV. ročník

0

1

2

3

4

Je počet hodin zeměpisu (včetně integrovaných hodin geologie), který máte celkem v I. až IV. ročníku k dispozici dostatečný?

a) ano

b) ne

Navrhněte optimální celkový počet hodin zeměpisu (včetně integrovaných hodin geologie) pro celé období středoškolského studia (souhrnně pro I. až IV. ročník):

Vaše odpověď

11. Geologii vyučujete na čtyřletém gymnáziu jako samostatný předmět:

a) ano

b) ne

12. Kolik celkem hodin si mají možnost zvolit žáci čtyřletého gymnázia na vaší škole během studia v podobě zeměpisných seminářů a volitelných předmětů se zeměpisnou problematikou:

a) 1 hodinu

b) 2 hodiny

c) 3 hodiny

d) 4 hodiny

e) 5 hodin

f) 6 hodin

Jiné:

C. Výuka zeměpisu na vaší škole – osmileté gymnázium (kvinta – oktáva)

13. Prosím uveďte, ve kterých vyšších ročnících osmiletého gymnázia (kvinta – oktáva) se na vaší škole vyučuje předmět zeměpis (vyjma semináře ze zeměpisu či zeměpisu volitelného), jaká je hodinová dotace zeměpisu v jednotlivých ročnících, počet integrovaných hodin geologie do zeměpisu, zda je podle Vašeho názoru tato hodinová dotace dostačující a navrhnete optimální počet hodin zeměpisu pro období středoškolského studia.

Uveďte počet vyučovacích hodin zeměpisu (bez integrovaných hodin geologie) - kvinta.

0

1

2

3

4

Uveďte počet vyučovacích hodin zeměpisu (bez integrovaných hodin geologie) - sexta.

0

1

2

3

4

Uveďte počet vyučovacích hodin zeměpisu (bez integrovaných hodin geologie) - septima.

0

1

2

3

4

Uveďte počet vyučovacích hodin zeměpisu (bez integrovaných hodin geologie) - oktáva.

0

1

2

3

4

Uveďte počet hodin geologie integrovaných do zeměpisu v jednotlivých ročnících - kvinta.

0

1

2

3

4

Uveďte počet hodin geologie integrovaných do zeměpisu v jednotlivých ročnících - sexta.

0

1

2

3

4

Uveďte počet hodin geologie integrovaných do zeměpisu v jednotlivých ročnících - septima.

0

1

2

3

4

Uveďte počet hodin geologie integrovaných do zeměpisu v jednotlivých ročnících - oktáva.

0

1

2

3

4

Je počet hodin zeměpisu (včetně integrovaných hodin geologie), který máte celkem v kvintě až oktávě k dispozici dostatečný?

a) ano

b) ne

Navrhněte optimální celkový počet hodin zeměpisu (včetně integrovaných hodin geologie) pro celé období středoškolského studia (souhrnně pro kvintu až oktávu):

Vaše odpověď

14. Geologii vyučujete ve vyšších ročnících osmiletého gymnázia (kvinta – oktáva) jako samostatný předmět:

a) ano

b) ne

15. Kolik celkem hodin si mají možnost zvolit žáci vyšších ročníků osmiletého gymnázia (kvinta – oktáva) na vaší škole během studia v podobě zeměpisných seminářů a volitelných předmětů se zeměpisnou problematikou:

a) 1 hodinu

b) 2 hodiny

c) 3 hodiny

d) 4 hodiny

e) 5 hodin

f) 6 hodin

Jiné:

D. Klasifikace vzdělávacích cílů

16. Při stanovování cílů vzdělávání vycházíte převážně z taxonomie:

a) Blooma

b) Andersona a Krathwohla

c) Marzana a Kendalla

d) stanovuji vzdělávací cíle intuitivně a podle vlastních zkušeností

e) stanovuji vzdělávací cíle kombinací různých přístupů

f) nestanovuji vzdělávací cíle

17. Souhlasíte s tím, že znalost a aplikace taxonomií vzdělávacích cílů ve výuce zeměpisu je nezbytná pro zkvalitnění vzdělávání:

- a) rozhodně souhlasím
- b) spíše souhlasím
- c) spíše nesouhlasím
- d) rozhodně nesouhlasím

E. Vzdělanostní úroveň žáků vstupujících do středoškolského vzdělávání

18. Úroveň faktografických (encyklopedických) znalostí ze zeměpisu žáků přicházejících na střední školu je podle Vašich pedagogických zkušeností (známkování jako ve škole):

- a) výborná
- b) chvalitebná
- c) dobrá
- d) dostatečná
- e) nedostatečná

19. Jaký trend má podle Vašich zkušeností úroveň faktografických (encyklopedických) znalostí ze zeměpisu žáků přicházejících na střední školu:

- a) sestupný
- b) stabilizovaný
- c) stoupající

20. Úroveň praktických dovedností ze zeměpisu (např. vyhledávání informací v atlase, orientace v mapě) žáků přicházejících na střední školu je podle Vašich pedagogických zkušeností (známkování jako ve škole):

- a) výborná
- b) chvalitebná
- c) dobrá
- d) dostatečná
- e) nedostatečná

21. Jaký trend má podle Vašich zkušeností úroveň praktických dovedností ze zeměpisu žáků přicházejících na střední školu:

- a) sestupný
- b) stabilizovaný
- c) stoupající

22. Jak souhlasíte s tvrzením, že je při výuce zeměpisu na střední škole nutné žáky znovu naučit znalostech a dovednostech, které by měli mít osvojené již ze základní školy (popř. nižších ročníků osmiletých gymnázií):

- a) rozhodně souhlasím
- b) spíše souhlasím
- c) spíše nesouhlasím
- d) rozhodně nesouhlasím

F. ŠVP/RVP

23. Jaký vliv na kvalitu výuky zeměpisu podle Vás mělo nahrazení centrálních učebních osnov systémem Rámcových vzdělávacích programů/Školních vzdělávacích programů:

- a) došlo ke zlepšení kvality výuky
- b) kvalita výuky zůstala na stejné úrovni
- c) kvalita výuky se zhoršila

24. Jak souhlasíte s tvrzením, že do Rámcových vzdělávacích programů (RVP) byly v dostatečné míře implementovány zkušenosti středoškolských učitelů zeměpisu:

- a) rozhodně souhlasím
- b) spíše souhlasím
- c) spíše nesouhlasím
- d) rozhodně nesouhlasím

25. Jak souhlasíte s tvrzením, že část Rámcového vzdělávacího programu (RVP) pro čtyřletá gymnázia (popř. vyšší ročníky osmiletých gymnázií) věnovaná předmětu Zeměpis (Geografie) je pro skutečné potřeby výuky nedostatečná (např. příliš stručná, obsahově nevyvážená apod.):

- a) rozhodně souhlasím
- b) spíše souhlasím
- c) spíše nesouhlasím
- d) rozhodně nesouhlasím

26. Jak souhlasíte s tvrzením, že část vašeho Školního vzdělávacího programu (ŠVP) pro čtyřletá gymnázia (popř. vyšší ročníky osmiletých gymnázií) věnovaná předmětu Zeměpis (Geografie) je pro skutečné potřeby výuky nedostatečná (např. kvůli kontrolám plnění závazného ŠVP je příliš stručná a obecná):

- a) rozhodně souhlasím
- b) spíše souhlasím
- c) spíše nesouhlasím
- d) rozhodně nesouhlasím

27. Jak souhlasíte s tvrzením, že Školní vzdělávací program (ŠVP) vaší školy využívají Vaši žáci k tomu, aby získali ucelenou představu o náplni učiva zeměpisu a také jako dokument sloužící pro přípravu na jednotlivé hodiny:

- a) rozhodně souhlasím
- b) spíše souhlasím
- c) spíše nesouhlasím
- d) rozhodně nesouhlasím

28. Myslíte si, že by pro zkvalitnění výuky bylo vhodné vytvořit pro žáky, popř. rodiče přehledná a srozumitelná kritéria úspěšného absolvování výuky předmětu (zeměpisu):

- a) rozhodně ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) rozhodně ne

G. Standardy učiva zeměpisu (geografie)

29. Uvítali byste možnost využívat ve výuce či přípravě na výuku Standardy učiva zeměpisu (ať už závazné či nezávazné) obsahující vzdělávací cíle s návrhy konkrétního učiva a indikátory plnění očekávaných výstupů výuky:

- a) rozhodně ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) rozhodně ne

30. Jaký materiál by podle Vás byl nejvhodnější pro přípravu na výuku pro začínající učitele:

- a) stávající RVP/ŠVP
- b) zrušené centrální učební osnovy
- c) Standardy učiva zeměpisu obsahující vzdělávací cíle s návrhy konkrétního učiva a indikátory plnění očekávaných výstupů výuky
- d) forma příručky pro začínající učitele

31. Využíváte nebo jste někdy využili při výuce zeměpisu nebo přípravě na výuku zeměpisu přehledy učiva a očekávaných výstupů výuky obsažené v níže uvedených zdrojích:

ano   ne

Publikace

Herink (2006): Přehled zeměpisných znalostí, Nakladatelství ČGS Praha

MŠMT (2005): Katalog požadavků k maturitní zkoušce Zeměpis

Výstupy projektu OP VK „Moderní geografie“ realizované Gymnáziem Čáslav, distribuované středním školám Středočeského kraje

Školní vzdělávací plán jiné školy

Jiný obdobný materiál obsahující přehledy učiva a očekávané výstupy výuky

32. Jste alespoň částečně obeznámeni s existencí zahraničních geografických standardů:

a) ano

b) ne

33. Využíváte zahraniční geografické standardy při přípravě na výuku:

a) ano

b) ne

34. V případě, že k přípravě na výuku používáte zahraniční geografické standardy, uveďte které:

Vaše odpověď

35. Výuka zeměpisu na gymnáziích by podle Vás měla primárně směřovat k (vyberte max. 4 možnosti):

a) výchově budoucích profesionálních geografů

b) rozvoji všeobecných znalostí o světě a společnosti

c) rozvoji kritického myšlení

d) rozvoji mezipředmětových vazeb

e) rozvoji odpovědnosti za sebe i společnost

f) rozvoji environmentálního povědomí

g) rozvoji dovedností využitelných v praktickém životě

H. Aktualizace dat a další profesní vzdělávání

36. Které zdroje primárně využíváte pro aktualizaci ekonomických a demografických dat pro výuku zeměpisu (můžete označit i více odpovědí):

a) učebnice

b) internet

c) denní tisk

d) odborný tisk

e) statistické ročenky

f) další zdroje

37. Jak často aktualizujete ekonomická a demografická data používaná při výuce zeměpisu:

- a) několikrát za rok
- b) jednou za rok
- c) jednou za dva roky
- d) jednou za tři až pět let

38. Jak často se v průměru účastníte dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v zeměpisné problematice:

- a) několikrát za rok
- b) jednou za rok
- c) jednou za dva roky
- d) jednou za tři až pět let
- e) neúčastním se

39. Při dalším vzdělávání pedagogických pracovníků v zeměpisné problematice využíváte nabídky akcí pořádaných:

- a) vysokými školami
- b) krajským úřadem
- c) Národním institutem dalšího vzdělávání
- d) ekologickými centry
- e) dalšími institucemi

40. Uveďte prosím, o jaká zeměpisná témata v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků máte zájem:

Vaše odpověď

Děkuji Vám za vyplnění dotazníku.

ODESLAT